

[Hauch.]

kviditetsfondens Midler kan indskydes i vedkommende Pengeinstitut 100 000 Kr. — for nu at tage det samme Eksempel — under ganske de samme Vilkaar, hvorunder den paagældende Indlaaner har skudt Pengene ind.

Naar man tager alle Forhold i Betragtning vedrørende det Forsøg, man her ønsker at gøre paa at skabe en Lettelse for Erhvervslivet, tror jeg derfor, at man i Hovedsagen, i Hovedretningslinierne har truffet det rigtige. En helt anden Sag er det, at der i et Lovværk som dette, der angaar et helt nyt Omraade, naturligvis er en Række Enkeltheder, som giver Anledning til Overvejelse. Man ser det bedst deraf, at der i det høje Folketing har været holdt en Række — jeg kunde næsten sige en uendelig Række — af Møder og Konferencer i Forbindelse med Lovforslaget. Jeg mener ogsaa, at naar vi nu her i det høje Landsting staar overfor Gennemførelsen af et Lovforslag som det foreliggende, er det naturligt, at vi underkaster det Behandling i et Udvalg, hvor vi kan faa Lejlighed til at faa de Synspunkter frem, som med Rette gør sig gældende ude omkring i Befolkningen, enten det nu er den Del af Befolkningen, der skal nyde godt af Loven, eller det er Pengeinstitutionerne, hvis Interesser den i saa høj Grad berører. Men om Lovforslaget som Helhed vil jeg paa min Gruppes Vegne udtale vor Villighed til at medvirke til dets Gennemførelse, jeg kan ogsaa sige: en saa hurtig og energisk Gennemførelse, som Omstændighederne maatte tillade.

Sammen med dette Lovforslag, der rummer to Afsnit, det ene om Likviditetsfonden, det andet om Rentessenkningen, to Afsnit, som er nøje sammenhængende, har vi faaet forelagt et tredje Forslag, om jeg saa maa sige, nemlig det af den højtærede Indenrigsminister fremsatte Lovforslag, der gaar ud paa at gennemføre Foranstaltninger til Lettelse af Konvertering af Kreditforeningslaan. Den højtærede Indenrigsminister sagde herom, at vi i Virkeligheden ikke paa nærværende Tidspunkt ved, i hvor stort Omfang og maaske heller ikke fuldt ud paa hvilke Omraader der kan blive Brug for Lovgivningen her, men jeg maa være enig med den højtærede Indenrigsminister i, at naar de andre to Foranstaltninger skal gennemføres gennem det førstnævnte Lovforslag, maa der ogsaa skabes Mulighed for, at den Konvertering, som man tilsigter, kan finde Sted under en Form og paa en Maade, der kan bidrage til at fremme hele Formaalet.

Jeg tror, det vil være naturligt, da der er en saa nær Tilknytning mellem disse to Lovforslag med de tre Afsnit, at dette Forslag henvises til det samme Udvalg, som jeg paa et senere Tidspunkt skal tillade mig at stille Forslag om angaaende det første Lovforslag, jeg havde den Ære at omtale.

Buhl: De Kriseforanstaltninger, som Rigsdagen i det sidste halvandet Aar har beskæftiget sig med, kan stort set deles i to Grupper. Den ene Gruppe omfatter Understøttelses- og Henstandslovgivningen og de øvrige Love af mere henholdende, mere defensiv Karakter til Værn for de kriserammede i By og paa Land. Den anden Gruppe omfatter Foranstaltninger til direkte Bekæmpelse af Krisen, den Gruppe, hvori man, om jeg saa maa sige, gaar angrebsvis til Værks overfor Krisen, og for denne sidste Gruppens Vedkommende har det indtil de senere Tider været noget vanskeligt at komme igennem trods Regeringens Bestræbelser for en saadan aktiv Krisepolitik. Nu har Vinden imidlertid vendt sig, og vi er lykkeligt kommet derhen, at der er Mulighed for i Rigsdagen for Alvor at foretage et kraftigt Indhug paa selve Krisen.

Den Side af den aktive Krisepolitik, som vi i de foreliggende Lovforslag beskæftiger os med, angaar i første Række det for hele vor produktive Virksomhed overordentlig betydningsfulde Spørgsmaal om Regulering af Kapitalrenten og Kapitaludbuddet i Overensstemmelse med det forhaandenværende Samfundsbehov. Den nuværende Stilling paa dette Omraade er i Virkeligheden ganske uholdbar. Paa den ene Side tynges Erhvervene gennemgaaende af en Rentebyrde, der staar i absolut Strid med det Arbejdsudbytte, som Bedrifterne afkaster, og Forholdet kan derfor kun ende med Tab og Fordærv for Kapitalen selv, hvis der ikke sker en Forandring paa dette Omraade. Paa den anden Side ligger store Pengemidler uvirksomme hen, fordi de ikke tør gaa ind i den Risiko, som er skabt til Dels gennem Kapitalens egne overdrevne Forrentningskrav. De arbejdsløse Penge nøjes i øvrigt ikke som de arbejdsløse Mennesker med en beskeden Understøttelse, de kræver tværtimod fuld Løn, som Banker og Sparekasser maa skaffe til Veje ved at tage en saa meget større Rente af de Penge, der er ude i Arbejde, som er laant ud.

Lovforslaget angaaende Krisefond og Rentenedsættelse kan naturligt sammenfattes i tre Hoveddele: Reglerne vedrørende Rentessenkning, Reglerne vedrørende Udlaan til direkte Fremme af Erhvervsvirksom-